

GEOGRAFIE

MATERIAL ELABORAT CORESPUNZÂND
CERINTELOR DE BACALAUREAT 2016

**FOLOSIREA FIȘUIICILOR
ESTE O FRAUDĂ.
NU RECOMANDĂM
UTILIZAREA LOR ÎN TIMPUL
EXAMENELOR!**

Cuprins

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

Poziția geografică, granițele de stat și suprafața	1-3
Așezarea matematică.....	1
Granițele de stat sau țările vecine.....	1-2
Suprafața României.....	2
Așezarea geografică.....	2
Relieful	4-44
Carpații Românești.....	6-21
Carpații Orientali.....	6-11
Grupa Nordică (Carpații Maramureșului și ai Bucovinei).....	8-9
Grupa Centrală (Carpații Moldo-Transilvani).....	9-10
Grupa Sudică sau Carpații Curburii.....	10-11
Carpații Meridionali.....	11-17
Grupa Bucegi.....	14
Grupa Făgărași.....	14-15
Grupa Parâng.....	15-16
Grupa Retezat-Godeanu.....	16-17
Carpații Occidentali.....	17-21
Grupa Banatului.....	18-20
Masivul Poiana Ruscă.....	20
Grupa Apuseni.....	20-21
Subcarpații.....	22-25
Subcarpații Moldovei.....	23-24
Subcarpații Curburii.....	24-25
Subcarpații Getici.....	25
Podișul Transilvaniei (Depresiune Colinară a Transilvaniei).....	26-29
Zona submontană.....	28
Zona de podiș (Podișul Transilvaniei).....	28-29
Podișul Moldovei.....	29-31
Podișul Sucevei.....	31
Câmpia Jijiei (Moldovei).....	31
Podișul Bârladului.....	31
Podișul Dobrogei.....	32-33

Masivul Dobrogei de Nord	33
Podișul Dobrogei Centrale.....	33
Podișul Dobrogei de Sud	33
Podișul Getic	34
Podișul Mehedinți.....	35
Dealurile de Vest	35–37
Delurile Banatului.....	37
Dealurile Crișene	37
Dealurile Crasnei și Dealurile Silvanei (Sălajului)	37
Câmpia de Vest	38–39
Câmpia Română	39–43
Câmpia Olteniei	42
Partea centrală a Câmpiei Române	42
Partea estică a Câmpiei Române.....	42–43
Lunca Dunării și luncile râurilor.....	43
Delta Dunării	43–44
Clima	45–47
Hidrografia	47–51
Dunărea	47–49
Lacurile	49–50
Apele subterane.....	50
Marea Neagră	50–51
Corelații biopedoclimatice	52–56
Câmpiile	52
Dealuri și podișuri joase (300-500 m)	53
Dealuri și podișuri înalte (500-800 m).....	53–54
Munții cu altitudini joase (sub 800-1000 m)	54
Munți cu altitudini mijlocii și înalte (până la 1600 m în N Carpaților Orientali și până la 1800 m în Carpații Meridionali)	55
Munți foarte înalți (peste 1600-1800 m).....	56
Populația	57–62
Așezările omenești	58–61
Satele	58–59
Orașele	59–61

Organizarea administrativ teritorială	61–62
Agricultura	63–66
Cultura plantelor.....	63–65
Cultura cerealelor.....	63
Plante industriale.....	64
Legumele și cartoful	64
Cultura viței de vie (viticultura).....	65
Creșterea animalelor.....	65–66
Industria	66–72
Industria energetică și industria energiei electrice.....	66–68
Industria metalurgică.....	68–70
Extracția materialelor de construcții și industria de prelucrare	70
Industria lemnului.....	71
Industria chimică	71–72
Căile de comunicație și transporturile	73–75
Transporturile terestre	73–74
Transporturile navale.....	74–75
Transporturile aeriene.....	75
Alte căi de comunicație	75
România în organizațiile internaționale	76
România și relațiile ei internaționale	76
Relații comerciale.....	76

GEOGRAFIA EUROPEI

Spațiul European	77–79
Relieful major	80
Tipuri genetice de relief	81–88
Relief glaciatic montan cuaternar.....	81
Relief glaciatic montan actual (ghețari actuali).....	81
Relief glaciatic continental.....	81–82
Relief de modelare policiclică	82
Relief vulcanic.....	82–83

Relief petrografic.....	83–84
Relief carstic	83
Relief dezvoltat pe conglomerate.....	83
Relief dezvoltat pe șisturi cristaline, pe granite.....	83–84
Relief dezvoltat pe nisipuri	84
Relief dezvoltat pe loess și depozite loessoide.....	84
Relief structural	84–85
Relief cutat.....	84–85
Relief în structură faliată.....	85
Relief monoclinal.....	85
Relief de pluviodenudare.....	86
Glacisuri și pedimente	86
Piemonturi	86–87
Relief fluvial.....	87
Relief fluvio-maritim.....	87
Relief litoral (maritim)	87–88
Relief submarin	88
Clima	88–90
Tipurile de climat	89–90
Hidrografie.....	90–94
Apele curgătoare.....	90–92
Lacurile	93–94
Zonele biopedoclimatice.....	94–96
Polar și subpolar	94
Temperat oceanic și continental	94
Temperat oceanic și continental	95
Temperat oceanic (și zonele cu umiditate mai ridicată).....	95
Temperat continental – Silvestepa.....	95–96
Temperat continental – Stepa	96
Mediteranean.....	96
Populația și caracteristicile ei geodemografice.....	97–100
Evoluția numerică a populației	97
Densitatea populației	97
Structura geodemografică.....	97–98

Sistemul de orașe.....	98–100
Orașele.....	98–99
Clasificarea orașelor după funcții.....	99
Aglomerațiile urbane.....	99–100
Activitățile economice.....	100
Agricultura.....	100–101
Cultura plantelor.....	100–101
Creșterea animalelor.....	101
Industria.....	101–103
Resursele naturale.....	101
Industria energiei electrice.....	102
Industria siderurgică.....	102
Industria metalurgiei neferoase.....	102
Industria constructoarelor de mașini.....	102
Industria chimică.....	102
Industria lemnului.....	103
Industria materialelor de construcții.....	103
Industria ușoară.....	103
Industria alimentară.....	103
Căile de comunicație și transporturile.....	104–105
Caractere generale.....	104
Căile ferate și transporturile feroviare.....	104
Căile rutiere și transporturile rutiere.....	104
Sistemul transporturilor fluviale.....	104
Sistemul transporturilor maritime.....	105
Sistemul de transporturi aeriene.....	105
Transporturi speciale.....	105
Schimburi comerciale.....	105–106
Exporturi.....	105–106
Importuri.....	106
Turismul.....	106–107
Principale tipuri de turism practicate.....	106–107

Uniunea Europeană	107–109
Formarea Uniunii Europene și evoluția integrării europene.....	107–108
Caracteristici geografice, politice și economice actuale ale Uniunii Europene.....	108
Populația.....	109
Economia.....	109
Turismul.....	109
Statele continentului Europa	110–153
Germania.....	110–111
Polonia.....	112–113
Cehia.....	113–114
Slovacia.....	114–115
Ungaria.....	116
Austria.....	117–118
Italia.....	119–121
Spania.....	121–123
Portugalia.....	124–126
Grecia.....	126–128
Bulgaria.....	128–130
Slovenia.....	130–131
Malta.....	132
Cipru.....	133
Marea Britanie.....	134–136
Irlanda.....	136–138
Olanda.....	138–140
Belgia.....	140–141
Luxemburg.....	142–143
Franța.....	143–146
Danemarca.....	146–147
Suedia.....	148–149
Finlanda.....	150–151
Țările baltice: Estonia, Letonia, Lituania.....	152–153

Geografia României

Poziția geografică, granițele de stat și suprafața

Așezarea matematică

Coordonate: România este situată între coordonatele: 43° 37' (Zimnicea) și 48° 15' (Rădăuți), latitudine nordică, iar în longitudine între 20° 15' (Beba-Veche-v.) și 29° 41' Sulina (E) longitudinea estică.

Așezarea pe Glob: România este situată pe emisfera nordică. Este traversată de paralela de 45°, latitudine nordică.

Consecințe: România este situată în zona de climă temperată.

Așezarea pe continentul Europei: România este situată în sud-estul Europei-Centrale. Este situată la distanță aproape egală (2800-2900 de km) de Oceanul Arctic (N), Oceanul Atlantic (V) și Munții Urali (E), dar mai aproape de Marea Mediterană (S) (1000 km). Consecințe: determină caracterul continental, moderat al climei țării noastre.

Granițele de stat: Lungimea totală a granițelor de stat a României este 3149,3 km, din care 1800 km granița fluvială (râurile Dunărea, Prut, Tisa, Mureș), peste 244 km granița maritimă.

Granițele de stat sau țările vecine

- (E) Republica Moldova – între localitatea Horodiștea până la vărsarea Prutului în Dunăre,
- (E) Ucraina – vărsarea Prutului în Dunăre și brațul Chilia,

- (S) Bulgaria – de la Vama Veche până la localitatea Pristol,
- (SV) Serbia – de la localitatea Pristol, până la localitatea Beba Veche,
- (V) Ungaria – de la Beba Veche până la Halmeu,
- (N) Ucraina – de la Halmeu până la Horodiștea.

Suprafața României

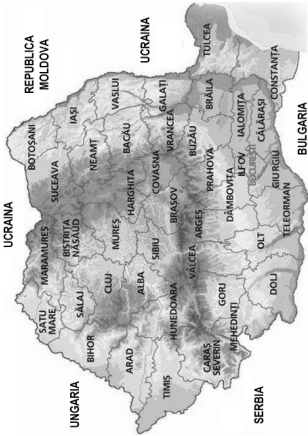
Suprafața României este 238,391 km². Are o suprafață medie. Este ce-a de-a 12-a țară, ca mărime.

Așezarea geografică

România este o țară carpatică pentru că ostatura țării o prezintă Carpații, 2/3 din lanțul carpatic se găsesc pe teritoriul țării. Inelul carpatic a influențat geneza și evoluția celorlalte forme de relief. Carpații influențează traseul râurilor. Prin resursele lor naturale Munții Carpați au favorizat dezvoltarea social-economică a țării.

România este o țară dunăreană. Dunărea reprezintă cel mai important fluviu din Europa. Limitează și străbate țara în 1075 km, care prezintă 38% din totalul lungimii. Dunărea este principalul colector al râurilor din țara noastră (98%).

România este mărginită în sud-est de Marea Neagră. Țărmul Mării Negre are o lungime de 244 de km

Agricultura

Agricultura cuprinde:

- cultura plantelor
- creșterea animalelor

Premisele naturale ale dezvoltării agriculturii:

a.) Relieful:

- Câmpii: cultura cerealelor
- Dealuri, podișuri: cultura pomi-viticole
- Munți: creșterea animalelor

b.) Clima

c.) Solurile (molisoluri, argiluvisoluri, cambisoluri, spodosoluri)

Teren agricol: orice suprafață de teren pe care se poate practica o formă sau alta de activitate agricolă.

Teren arabil: suprafața de teren la care se pot cultiva plante iar solul este arat.

Fondul funciar: reprezintă totalitatea suprafețelor unui anumit teritoriu și modul lor de utilizare.

Cultura plantelor

Cultura cerealelor

Grâu, porumb, orez, ovăz. Principale regiuni cerealiere sunt: C. Română, C. De Vest, Pod. Moldovei, Pod. Dobrogei, C. Transilvaniei.

Industria morăritului și panificației: București, Craiova, Oradea, Constanța, Brăila, Sibiu, Bacău, Iași, Botoșani.

Plante industriale

Plante uleioase: (floarea soarelui, rapița, soia, ricinul).

- **Floarea soarelui** este cea mai răspândită: C. Română, C. De Vest, Pod. Moldovei, Pod. Dobrogei.
- **Soia:** C. Română.
- **Rapița:** Bărăgan, Dobrogea.
- **Ricinul:** C. Română, Dobrogea.

- **Industria uleiului:** Galați, Urziceni, Slobozia, București, Oradea, Carei, Iași, Constanța.

Sfecla de zahăr: Culoarul Siretului, Bărăgan, Dobrogea, C. Română, C. De Vest, Depr. Colinară a Transilvaniei, Depr. Brașovului.

Industria zahărului: Pașcani, Buzău, Călărași, Giurgiu, Craiova, Timișoara, Arad, Oradea, Carei, Teiuș, Tg.-Mureș.

Plante textile: inul, cânepa.

Se cultivă: Pod. Someșelor, Depr. Giurgeului, Depr. Ciucului, Depr. Brașovului, Pod. Târnavelor, Pod. Sucevei.

Filaturi și țesături: Botoșani, Fălticeni, Sighișoara, Gheorgheni, Constanța.

Legumele și cartoful

Cartoful: Pod. Sucevei, Depr. Giurgiului, Depr. Ciucului, Depr. Brașovului.

Legumele: în jurul orașelor mari, C. Crișene, C. Someșului, Văile Jiului, Culoarul. Siretului.

Sere: București, Codlea, Arad.

Industria conservelor: Arad, Oradea, Constanța.

Cultura viței de vie (viticultura)

Podgorii:

- Subcarpații de Curbură: podgoriile: Panciu, Odobești, Dealu Mare
- Moldova: Podgoria Cotnari
- Dobrogea: Murfatlari, Podgoria Niculițel, Ostian
- Oltenia: Podgoria Drăgășani
- Transilvania: pe Valea Târnavelor,
- Crișana: Podgoria Aradului, Valea lui Mihai

Prelucrarea strugurilor, combinate de vinificație:

- Moldova: Panciu, Odobești, Cotnari;
- Muntenia: Valea Călugăreasca;
- Dobrogea: Murfatlar;
- Transilvania: Jidvei (Alba).

Creșterea animalelor

Bovinele. Ind. laptelui: centre de tradiție: Vatra Dornei, Sibiu, Suceava, Brașov.

Porcinele: județe cu creștere foarte intensivă: Călărași, Ialomița, Giurgiu, Teleorman, Olt, Dolj, Timiș, Arad, Bihor.

Ind. cărnii și conservelor: București, Sibiu, Iași, Suceava, Arad.

Ovinele: sunt răspândite în regiuni joase: Dobrogea, C. Română, C. de Vest. precum și în regiuni montane și submontane cu tradiții: Brașov, Sibiu.

Ind. lânii: Brașov, Sibiu, Constanța, Timișoara, București.

Păsări de curte: combinate avicole: București, Brașov, Tg-Mureș.

Geografia Europei

Spațiul European

Suprafața: 10,17 milioane km² (penultimul continent ca suprafață).

Populația: 700 milioane; (al 3-lea dintre continentele lumii).

Poziția geografică:

- este situată în întregime în Emisfera Nordică, desfășurându-se latitudinal pe circa 4000 km, și longitudinal pe 6000 km;
- formează o singură masă continentală, împreună cu Asia. Poate fi împărțită în Europa continentală și Europa peninsulară.

Limitele:

- (N) Oceanul Arctic,
- (V) Oceanul Atlantic,
- (S) Marea Mediterană,
- (E) M-ții. Ural, fluvial Ural, Marea Caspică, M-ții Caucazieni.

Punctele extreme:

- (N) Capul Nord la 71°08' latitudine nordică,
- (V) Capul Roca la 9°34' longitudine vestică,
- (S) Capul Marroqui la 36° latitudine nordică,
- (E) Munții Ural la 67°30' longitudine estică.

Mările aferente, care înconjoară Europa sunt:

- (N) Marea Barents, Marea Albă, Marea Norvegiei, Marea Nordului, Marea Măneicii, Marea Baltică,

- (S) Marea Mediterană (cu Marea Ligurică, Marea Tireniană, Marea Adriatică, Marea Ionică, Marea Egee) Marea Neagră, Marea Azov, Marea Marmară.

Peninsulele: Scandinavia, Cola, Iutlanda, Iberică, Apenină, Balcanică.

Golfuri: Biscaya, Botnic, Finic, Riga, Lion, Genova,

Insulele: Islanda, Arhipelagul Britanic, Irlanda, Arhipelagul Azore, Arhipelagul Canare, Baleare, Corsica, Sardinia, Sicilia, Creta, Malta, Cipru.

Strâmtoari: Gibraltar, Bosfor, Dardanele.

Tipuri de țărmuri:

a.) țărmuri înalte

- cu fiorduri – Peninsula Scandinavia,
- cu riass – Peninsula Bretagne,
- cu estuare: cunoscute sunt estuarele fluviilor Tomisa, Sena, Elba.
- țărmul dalmatic- țărmul estic al Mării Adriatice

b.) țărmuri joase

- cu lagune, limane: litorale joase,
- cu deltă: deltele fluviilor Volga, Dunăre, Rhon, Tibru.

Relieful major

Altitudinea medie continentului Europei este de 340 m.

Treptele de relief:

- 85% câmpii (sub 500 de m),
- 15% munți și dealuri înalte.

Vârful cel mai înalt se află în munții Caucaz vârful Elbrus 5642 m.

Din punct de vedere tectonic, Europa aparține plăcii Euroasiatice, principalele unități monostructurale fiind unități de platformă precambriene – reprezintă cel mai vechi nucleu continental; Scutul Baltic în nord și Platforma Est-Europeană în est.

Unități de orogen

- **Caledonică:** cuprind M-ții. Grampian, M-ții. Scoțieni, M-ții. Scandinaviei.
- **Hercenice:** Podișul Meseta, Masivul Central Francez, M-ții. Vosgi, M-ții. Harz, Masivul Șistos Renan, M-ții Pădurea Turinghiei, M-ții. Apenini, M-ții. Pădurea Neagră, Podișul Boemiei, Podișul Ardeni.
- **Alpine:** M-ții. Pirinei, M-ții. Alpi, M-ții. Apenini, M-ții Carpați, M-ții. Balcani, M-ții. Pindului, M-ții. Dinarici, M-ții. Caucaz. (lanțul Alpino-Himalaian).

Vulcani:

- vulcanul Hekla, în insula Islanda,
- vulcanul Etna, Vezuviu, Stromboli (Italia).